

MÚSICA

Tomàs Manyosa i Ribatallada

text i fotografies: Lydia Orobitg Rodríguez

PROPOSTA DE LA MEDALLA DE LA CIUTAT AL MÈRIT CULTURAL

Després que diverses entitats culturals de la ciutat proposessin Tomàs Manyosa per a la Medalla de la Ciutat al Mèrit Cultural, el Ple Municipal de l'Ajuntament de Sabadell, en sessió del passat dia 24 de setembre, va acordar iniciar la instrucció de l'expedient per l'atorgament de la Medalla.

Tomàs Manyosa va néixer a Sabadell el 21 de març de 1949. Des de molt petit, ja es va distingir com un gran amant de la música tot estudiant solfeig i piano amb la Sra. M. Teresa Boix (1959-1968). Ja de més gran va compondre 12 sardanes per a cobla, va compondre una marxa nupcial per a orgue a quatre mans i va harmonitzar i instrumentar per a cobla el Ball de la Morratxa de Gironella. També se l'ha pogut veure, en moltíssimes ocasions, dirigint diverses cobles en la interpretació de ballets de dansa tradicional catalana.

Talment com la música, una de les grans passions d'en Tomàs ha estat la dansa. A l'escola de dansa de la Sra. Carme Mechó va fer els seus primers estudis de dansa clàssica (1966-1977) i va continuar-los amb els mestres Jordi Ventura, Joan Tena i Joan Magriñà. Durant aquests anys va fer actuacions com a ballarí solista i també va formar part de la companyia de José Tamayo i del Gran Teatre del Liceu.

Però la gran passió d'en Tomàs ha estat la dansa tradicional catalana. Va començar l'aprenentatge a l'Agrupació de danses de Sabadell de "la Obra Sindical de Educación y descanso" amb el mestre Joan Ríos (1956) i en va ser el mestre de dansa durant set anys (1970-1977). L'any 1977, juntament amb un grup de dansaires i col·laboradors de l'Agrupació de danses de Sabadell, van fundar l'Esbart Sabadell Dansaire, entitat de la qual n'ha estat el director artístic durant 25 anys.

Dins i fora de l'entitat, ha estat un gran defensor de la recopilació i difusió de la dansa catalana en el més estricte concepte de tradicional, i de la seva presentació amb el màxim rigor i qualitat, defugint de tècniques no adients i d'arranjaments i canvis que la desvirtuïn. Aquesta ferma convicció ha estat i és apreciada per moltes entitats i persones que el consideren un gran mestre. No és d'estranyar doncs, que la seva tasca no s'hagi centrat només a Sabadell i que hagi estat reclamat en diferents actes de caire tradicional com a professor, entre els que destaquen el curs de repertori per esbarts infantils i juvenils a Torruella de Montgrí, el curs de *Contrapàs i sardana curta* al Tradicionàrius, l'obrador de dansa *Punts bàsics de dansa tradicional catalana* organitzat per l'Agrupament d'Esbarts Dansaires, *Festcat* a Vilanova i la Geltrú i a Llívia o bé, *La Calaixera* programa Arrels Maresme a Arenys de Munt

Tomàs Manyosa ballant el Ball de Gitanes del Vâlles a la Plaça Sant Roc per Carnestoltes.

Tomàs Manyosa ballant el Ball de Ciri de Castellterçol a la Plaça del Treball per la festa major de Gràcia.

Tomàs Manyosa fent la presentació d'un acte a l'estatge social de l'Esbart Sabadell Dansaire.

També cal destacar les seves grans aptituds com a director. Ha estat director artístic de l'Esbart Montgrí (1993-1994) i ha dirigit diversos espectacles de dansa tradicional: *Trencats i seguits: del contrapàs a la sardana*, *Ball-Pla* acte inaugural del Centenari d'Esbarts celebrat al Teatre Atlàntida de Vic, *Sabafolk*, *Érem, som i serem* espectacle celebrat al Teatre Municipal Faràndula de Sabadell en motiu de la Diada nacional de Catalunya i *Festa i tradició* activitat per a la difusió de les tradicions catalanes i organitzat per la Federació Sabadell Cultura.

En Tomàs Manyosa ha volgut, en molts moments de la seva vida, fer particip a la Ciutat de la música i la dansa i en aquesta vessant destaquen *El dia internacional de la dansa* i *El Ball de la Bola de Sabadell*.

El dia internacional de la dansa es va començar a celebrar a Sabadell l'any 1996 i

la idea de tot plegat va venir per part d'en Tomàs. Ell, juntament amb un grup de persones vinculades a l'Esbart Sabadell Dansaire, van convèncer l'Ajuntament de la importància d'aquesta diada i de la implicació que podia suposar per moltes entitats i escoles de dansa obrir-se a la Ciutat. El primer any va ser un èxit de participació i d'assistència i durant aquests onze anys s'han anat introduint petits canvis en l'organització sense perdre el sentit original: mostrar a la Ciutat les diferents disciplines de dansa existents.

El Ball de la Bola, que es celebra diumenge a la Plaça de Sant Roc, té els seus orígens en el Ball dels Hereus del segle passat i els autors de la coreografia van ser Montserrat Capdevila i Tatché i en Tomàs Manyosa i Ribatallada, l'any 1998. Des dels seus inicis *El Ball de la Bola* ha aplegat un gran nombre de participants i d'espectadors que han convertit aquest ball en tradicional.

La seva vida ha girat, des de ben jove, al voltant de la dansa tradicional catalana i les activitats que ha realitzat s'han desenvolupat dins d'aquest món: guionista del programa radiofònic *Festa de Sardanes* (1968-1969), participant en el Congrés de Cultura Popular i Tradicional Catalana, membre del Consell Directiu de l'Agrupament d'Esbarts Dansaires (1994-1998), membre de la Junta Directiva de la Federació Sabadell Cultura (1999-2001).

La Medalla de la Ciutat al Mèrit cultural s'ha concedit a persones vinculades a Sabadell i amb un gran bagatge cultural i és un reconeixement al seu treball i la seva trajectòria al voltant d'alguna peça clau per la nostra Ciutat com Mirna Lacambra o Lluís Subirana.

Tomàs Manyosa és una persona que ha dedicat molts esforços i part de la seva vida a la dansa tradicional catalana i sobretot a una entitat, l'Esbart Sabadell Dansaire. Aquesta entitat ha estat, des de sempre, lligada a la nostra ciutat i en Tomàs ha volgut transmetre el seu entusiasme i la seva passió per la dansa catalana a tots els seus membres i traspasar-lo als ciutadans de Sabadell en tots els actes organitzats per l'Esbart Sabadell Dansaire.

Crec, doncs, que en Tomàs és un gran mereixedor d'aquesta distinció per la seva trajectòria en el món de la dansa i de la música, pel seu gran entusiasme i convicció en la defensa de la dansa tradicional, per la seva constant voluntat de fer particips als habitants de la Ciutat de la dansa, i pel seu gran amor per les tradicions catalanes. ●

FONTSERE

ARTICLES PELL I VIATGE

Sant Quirze, 38
Tel. 93 725 85 41
SABADELL